

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหางานวิจัย

จากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ การแพทย์ที่เจริญก้าวหน้าทำให้ประชากรหลายประเทศมีอายุยืนยาวมากขึ้น ในขณะที่การบริโภคความสะดวกสบายของมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา พฤติกรรมการบริโภคอาหาร การทำงาน การออกกำลังกาย และการพักผ่อนที่เปลี่ยนไปก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ แม้อายุยืนยาวขึ้นแต่สุขภาพไม่แข็งแรง หรือมีโรคที่ไม่ได้มาจากเชื้อโรค แต่มาจากการเสื่อมสภาพของร่างกายที่เกี่ยวข้องกับวิถีการดำรงชีวิตมากขึ้น ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคไต เป็นต้น และแนวโน้มการเกิดโรคเหล่านี้จะพบในคนที่อายุน้อยลงเรื่อยๆ ซึ่งปัจจุบันพบในคนวัยทำงานและเด็กด้วย รัฐต้องใช้งบประมาณมากมายเพื่อแก้ปัญหาเหล่านี้ การใช้วิธีป้องกันการเกิดโรคหรือปัญหาสุขภาพจะสูญเสียบงประมาณน้อยกว่าการรักษา ไม่สูญเสียผลผลิตจากบุคคลซึ่งอยู่ในวัยทำงานที่ต้องมาเจ็บป่วยหรือต้องมาดูแลคนป่วย ดังนั้นการแสวงหาคำความรู้เพื่อดูแลสุขภาพของประชากรจึงเป็นวาระสำคัญของชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครก็มีการแสวงหาคำรู้เหล่านี้โดยใช้งานวิจัย ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 24 (5) ระบุให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 ระบุให้ผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

งานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปีพ.ศ. 2548-2552 ประกอบด้วยงานวิจัยดังนี้

- 1 ลูกเดือย : ศักยภาพและนวัตกรรมใหม่ของการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร
- 2 ผลของชุดกิจกรรมที่มีต่อการรับรู้คุณค่าของการออกกำลังกายของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 3 ผลของการฝึกแบบต่อเนื่องและแบบมีช่วงพักที่มีต่อจุดเริ่มล้า
- 4 ผลของการฝึกด้วยน้ำหนักที่ระดับความหนักต่างกันที่มีต่อปริมาณไขมันในร่างกายและอัตราการใช้พลังงานขณะพัก
- 5 การพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาหารว่างของไทยสำหรับผู้เข้ารับการศึกษาอบรมอาชีพพระยะสั้น โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
- 6 การพัฒนาปลาทุเค็มเพื่อสุขภาพ
- 7 การพัฒนามอลทิทอลไซร้ทดแทนน้ำตาลทรายในฝอยทอง(ขนมไทย)
- 8 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมอบเสริม โปรตีนจากปลา

มีองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นหลากหลายด้าน ซึ่งล้วนแต่มีประโยชน์สร้างสรรค์ แต่ยังคงขาดกลไกการจัดการความรู้ขึ้นให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะมากขึ้น ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์งานวิจัยกลุ่มนี้ขึ้นเพื่อนำไปสู่การวิจัยต่อยอด ขยายองค์ความรู้ในศาสตร์ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประโยชน์ของงานวิจัย

ได้องค์ความรู้ใหม่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อนำไปสู่การวิจัยต่อยอด ขยายองค์ความรู้ในศาสตร์ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ งานวิจัยของอาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่พิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2552 จำนวน 8 เรื่อง

2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้วิจัย ปีที่พิมพ์เผยแพร่ จำนวนผู้วิจัย

2.2 สังเคราะห์วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เทคนิคการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง กรอบแนวคิดในการวิจัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้การทดสอบเครื่องมือ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.3 สังเคราะห์ผลการวิจัย องค์ความรู้ / นวัตกรรมของงานวิจัย ประกอบด้วย การพิสูจน์สมมติฐาน และข้อค้นพบจากการวิจัยด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านธุรกิจ/อุตสาหกรรม ความรู้ทางนวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์/สร้างสรรค์ เป็นต้น

2.4 ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัย 4 เดือน (มกราคม 2554 – เมษายน 2554)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หมายถึง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพของมนุษย์ วิทยาศาสตร์สุขภาพสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน ส่วนแรก คือ การศึกษา วิจัย และ

ความรู้ที่เกี่ยวกับสุขภาพ ส่วนที่ 2 คือ การนำความรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาสุขภาพ ป้องกันและรักษาโรค และทำความเข้าใจการทำงานของร่างกายมนุษย์

2. การสังเคราะห์งานวิจัย จึงหมายถึง การนำผลงานวิจัยตั้งแต่ 2 ชิ้นขึ้นไปมาบูรณาการ โดยมี จุดประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยทั้งหมดมาหาข้อสรุปร่วมกันในเรื่องที่ศึกษาโดยเป็นการพัฒนาต่อจาก ผลงานวิจัยเดิม

3. รูปแบบของการวิจัย หมายถึง งานวิจัยนั้นเป็นการวิจัยแบบสำรวจ แบบทดลอง แบบมีส่วนร่วม (PAR) แบบ R+D หรือแบบอื่น ๆ

4. ประชากรในการวิจัย หมายถึง งานวิทยานิพนธ์นั้นใช้ประชากรทั้งหมดหรือใช้กลุ่มตัวอย่าง

5. เทคนิคการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง งานวิจัยนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วย วิธีการเปิดตารางของเครซีและมอร์แกนหรือใช้สูตรคำนวณหรือใช้แบบอื่น ๆ

6. เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง หมายถึง งานวิจัยนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย แบบบังเอิญ แบบแบ่งชั้นหรือใช้หลาย ๆ แบบผสมกัน

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย หมายถึง งานวิจัยนั้นมีหรือไม่มีกรอบแนวคิด กรณีที่มีกรอบแนวคิด ใช้ทฤษฎีของผู้อื่นหรือโดยการสังเคราะห์แล้วเขียนเป็นกรอบแนวคิด

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง จำนวนหรือความถี่ของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัย ภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ

9. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย หมายถึง งานวิจัยนั้นใช้อะไรเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ หรืออาจใช้มากกว่า 2 แบบ

10. การหาคุณภาพของเครื่องมือ หมายถึง งานวิจัยนั้นมีการทดสอบเครื่องมือหรือไม่ กรณีที่มีการทดสอบ ทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความยากง่าย อำนาจ จำแนกหรือความสอดคล้อง IOC

11. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ หมายถึง จำนวนและร้อยละของงานวิจัยที่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย T-test F-test Regression สหสัมพันธ์ หรือสถิติอื่น

12. การพิสูจน์สมมติฐาน หมายถึง จำนวนและร้อยละของการทดสอบสมมติฐานที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

13. ข้อค้นพบจากงานวิจัย หมายถึง ผลของงานวิจัยนั้นได้องค์ความรู้ในด้านใดบ้าง เช่น ด้าน การบริหารจัดการ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการเรียนการสอน ด้าน วิสาหกิจชุมชน/เศรษฐกิจชุมชน/เศรษฐกิจพอเพียง หรือองค์ความรู้ด้านอื่น ๆ